

Medlemsblad för **Dalarnas** **Luftvårdsförbund**

februari 2008

Dalarnas Luftvårdsförbund har som uppgift att:

Bevaka luftmiljön i länet

Stödja miljöförbättrande projekt

Informera om luftkvalitet och andra aktuella miljöfrågor.

Medlemmar är kommuner, större företag, myndigheter och övriga som påverkar luftkvaliteten i länet

AKTUELLT

Årsmöte 12 mars

Strålande!

Stjärnklart!

Falun minskar utsläppen motsvarande 40 000 bilar.

Ökade utsläpp från trafiken

Mild vinter ger hälsofarlig luft

Årsmöte 12 mars

Luftvårdsförbundets årsmöte kommer i år att hållas i Region Dalarnas lokaler på Myntgatan 2, Falun. Efter årsmötesförhandlingarna, som börjar kl 9, blir det information om arbetsreseprojektet och från Falu Bilpool. Två verksamheter som erhållit ekonomiskt stöd från Luftvårdsförbundet under 2007. Kallelse och dagordning har skickas till alla medlemmar via e-post.

Strålande! Fler åker buss i Borlänge

Den 27 oktober 2007 var det premiär för den nya tätortstrafiken i Borlänge. "Strålande" är en beskrivning av hur de viktiga huvudlinjerna strålar in mot och möts i Borlänge centrum. Strålande kan man också säga att ökningen av resandet i den nya tätortstrafiken är. I november 2007 var ökningen drygt 9 procent. Siffrorna för december 2007 visar på en ännu större ökning. Resandet har ökat med över 15 procent i jämförelse med december 2006. I december 2007 gjordes nästan 143 000 resor med tätortstrafiken vilket kan jämföras med de 124 000 som reste i december 2006.

- Ett mycket glädjande besked, säger trafikingenjör Anders Eklund. Det visar att vi är på mycket god väg mot det långsiktiga målet på en resandeökning med 20 - 30 procent som man kom fram till i den utredning som gjordes innan vi lade om trafiken. I dessa dagar när klimathotet verkligen står på världens agenda är det bra att kunna visa att Borlängeborna bidrar till minskade koldioxidutsläpp genom ökat kollektivt resande.

Dalatrafikens marknadschef Tomas Nordholm tycker att resandeökningen visar att satsningar på snabbhet, enkelhet, attraktiva fordon och bra information ger resultat.

- Jag tror att marknadsföringen till alla hushåll har varit en bidragande orsak till resandeökningen, säger Tomas. Vi har goda exempel på detta även från Falun där man gjorde en liknande satsning på kollektivtrafiken 2005.
Källa: www.dalatrafik.se

Stjärnklart! Bussresandet i Falun

I januari 2005 infördes ny stadsbusstrafik i Falun. Det är två huvudlinjer med avgångar varje kvart under högrafik med trafikupplägg - stjärntrafik. Under 2005 ökade antalet resor med stadsbussarna med 11,3% jämfört med året innan.

Falun minskar utsläppen motsvarande 40 000 bilar.

Fjärrvärme och elproduktion i kraftvärmeverken i Falun minskar utsläppen med 120 000 ton koldioxid per år. Det motsvarar utsläppen från 40000 bilar. Fjärrvärmens (i sommar också fjärrkylan) medför dessutom en produktion av grön el motsvarande 12-14 procent av Faluns förbrukning.

Falu Energi & Vatten har två kraftvärmeverk. De eldas med skogsavfall som inte kan användas till annat. Det hämtas i en radie på 6-7 mil från Falun.

- Det är i kraftvärmeverken den största miljövinsten vi kan göras, säger Bengt Gustafsson, vd för Falu Energi & Vatten. Den el vi producerar minskar direkt behovet av kolkondensproduktion i Tyskland och Polen.

Grön el
Biobränsle bränns i kraftvärmeverken. I processen blir 30 procent el och 70 procent värme. Värmen används som varmt vatten, leds till fastigheter som fjärrvärme och sedan tillbaka för att värmas upp igen. ”Biprodukten” el är dessutom så kallad grön el eftersom den produceras av skogsavfall. Den säljs på spotmarknaden och motsvarar 12-14 procent av all el som används i Falun.

Båda kraftvärmeverken är i gång, det finns utrymme för mer fjärrvärme och ju mer fjärrvärme som används desto mer el produceras också. Över hälften av alla hus i Falun är anslutna till fjärrvärme och det blir fler, bland annat har Kopparstaden just börjat med arbetet att ansluta sina hus i Bojsenburg. På sommaren minskar produktionen stort eftersom behovet av värme minskar. Men efterfrågan på kylanläggningar ökar.

Falu Energi & Vattens första kund på fjärrkyla är klar, det blir Diös med Falangallerian.

Fjärrkyla fungerar ungefär som ett gasolkylskåp, man gör om energin i värmen till kyla, så det blir kallt vatten i ledningarna i stället för varmt.

- Vi ska försöka få fler av ägarna till de kommersiella fastigheterna intresserade, säger Bengt Gustafsson. För miljön är vinsterna stora. Med fjärrkyla får vi underlag att producera mer el, dessutom tar man bort kylanläggningar som drivs med el. Vi både minskar elanvändningen och producerar ny grön el.

Källa: DD 080208

Ökade utsläpp från trafiken

Utsläppen från trafiken fortsätter att öka. Trots alla rapporter om växthusgasernas allvarliga konsekvenser ökade utsläppen av koldioxid från trafiken med över en halv miljon ton mellan 2006 och 2007, visar siffror från Svenska petroleuminstitutet. De tunga transportererna är förklaringen. 2007 slog försäljningen av miljöbilar rekord samtidigt som trängselskatter infördes och debatten om växthusutsläppen från trafiken blev alltmer intensiv. Ändå fortsatte utsläppen att öka. Sedan 2003 har utsläppen av koldioxid från trafiken ökat med 1,5 miljoner ton. Orsaken är främst de ökade lastbilstransportererna. Mellan 2006 och 2007 ökade antalet körda kilometer med lastbil med drygt åtta procent. Från åkeribranschens sida tror man att ökningen kommer att fortsätta.
Källa: TT 080121

Mild vinter ger hälsofarlig luft

Den extremt milda vintern har kraftigt försämrat luften i många tätorter i Sverige. Orsaken är ökat vägslitage på grund av snöbriststen. Slitaget beror i första hand på användningen av dubbdäck.

- Partikelbildningen ökar alltid när vägbanorna är snö- och isfria säger Mats Gustafsson, forskare vid Satens väg- och transportforskningsinstitut (VTI).

Enligt en EU-studie dör hundratals människor i förtid varje år i Sverige på grund av partiklar från vägtrafiken. Inandning av partiklarna leder också till att ett stort antal människor tvingas uppsöka sjukhus på grund av hjärt- och lungbesvär. Sedan länge är det fastslaget att dubbdäcken är den stora boven i sammanhanget. Partikelmängden ökar dramatiskt under vinterhalvåret och är som värst när vintrarna är milda. Då river dubbarna upp vägbeläggningen till ett moln av partiklar.

Sämre luft

Exakt hur stor ökningen har varit under den här vintern är oklart, eftersom det inte finns siffror från hela landet. Siffror från vissa innerstads-gator, som Hornsgatan i Stockholm, ger en antydning om hur verkligheten ser ut. EU:s gränsvärden för halten inandningsbara partiklar är 50 mikrogram per kubikmeter luft. Under perioden 1 januari till 18 februari 2006, då snö täckte gatorna, överskreds detta värde bara vid ett tillfälle på Hornsgatan. Under samma period 2005, som var snöfri, överskreds värdet under 15 dagar, och i år har det överskridits under totalt 16 dagar.

Källa: TT 080221